

సుత్తాంతనీతి

౧. పరా భవంతం పురిసం,
మయం పుచ్చామ గోతమం;
భవంతం పుట్ట మౌగమ్మ,
కిం పరాభవతో ముఖం.

౨. సువిజానో భవంహోతి,
దువిజానో పరాభవో;
ధమ్మకామో భవం హోతి,
ధమ్మదేస్సీ పరాభవో.

౩. ఇతిహే తం విజానామ,
పథమో నో పరాభవో;
దుతీయం భగవా బ్రూహి,
కిం పరాభవతో ముఖం.

౪. అసంతస్య పియో హోతి,
సంతే న కురుతే పియం;
అసతం ధమ్మం రోచేతి,
తం పరాభవతో ముఖం.

కమ్మాపరాధసత్తానం ,
వినాసే పచ్చపట్టితే;
అనయో నయరూపేన,
బుద్ధిమాకమ్య తిట్ఠతి.

౫. నిద్ధాసీలీ సభాసీలీ,
అనుట్టాతా చ యో నరో;
అలసో కోధపఞ్ఞాణో,
తం పరాభవతో ముఖం.

౬. యో మాతరం పితరం వా,

జిణ్ణకం గతయోబ్బనం;
పహుసన్తో న భరతి,
తం పరాభవతో ముఖం.

౭. యో బ్రాహ్మణం సమణం వా,
అణ్ణం వాపి వణిబ్బకం;
ముసావాదేన వశ్శోతి,
తం పరాభవతో ముఖం.

౮. పహుతవిత్తో పురిసో,
సహిరణ్ణో సభోజనో;
ఏకో భుణ్ణతి సాదూని,
తం పరాభవతో ముఖం.

౯. జాతిథద్ధో ధనథద్ధో,
గోత్తథద్ధో చ యో నరో;
సజ్ఞాతిం అతిమణ్ణోతి,
తం పరాభవతో ముఖం.

౧౦. ఇత్తిధుత్తో సురాధుత్తో,
అక్ఖధుత్తో చ యో నరో;
లద్ధంలద్ధం వినాసేతి,
తం పరాభవతో ముఖం.

న బాళ్ళం ఇత్తిం గచ్ఛేయ్య,
సమ్మస్సం తేజసజ్ఞయం;
కాసం సాసం దరం బాల్యం,
ఖీణమేదో నిగచ్ఛతి.

(క)

మాయాచేతా మరీచీ చ,
సోకో రోగో ఉపద్ధవో;
ఖరా చ బద్ధనాచేతా,
మచ్చుపాసో గుహాసయో.

(ఖ)

బలవన్తో దుబ్బలా హోన్తి,
ధామవన్తోపి హాయరే;
చక్ష్మమా అన్ధకా హోన్తి,
మాతుగామవసంగతా.

(గ)

గుణవన్తో నిగ్గుణా హోన్తి,
పజ్ఞావన్తోపి హాయరే;
పముత్తా బన్ధనా సేన్తి,
మాతుగామవసంగతా.

(ఘ)

యసం కిత్తిం ధితిం సూరం;
బాహుస్సచ్చం పజాననం;
హోపయన్తి పమత్తస్స;
కట్టపుఞ్చంవ పావకో.

౧౧. సేహి దారేహి సన్తుట్ఠో,
వేసీయాసు పదుస్సతి;
దుస్సతి పరదారేసు,
తం పరాభవతో ముఖం.

(క)

మయఞ్చ భరియం నాతిక్కమామ,
అష్టేచ భరియా నాతిక్కమన్తి;
అఞ్జత్త తాహి బ్రహ్మచరియం చరామ,
తస్మా హి అష్టం దహరా న మియ్యరే.

(ఖ)

ఏతాసు జాయరే సుత్తమాసు,
మేధావినో హోన్తి పహుతపఞ్ఞా;

బహుస్సుతా ధేరగుణా చ హోన్తి,
తస్మా హి అష్టం దహరా న మియ్యరే.

౧౨. అతీతయోబ్బనో పోసో,
ఆనేతి తిమ్మరుత్తనిం;
తస్స ఇస్సా న సుపతి,
తం పరాభవతో ముఖం.

(క)

న దుక్ఖం అహినా దట్టం,
న దుక్ఖం సత్తియా హతం;
త ఇచ్చ దుక్ఖ ఇచ్చ తిబ్బ ఇచ్చ,
యం పసే జిణ్ణకం పతిం.

(ఖ)

నత్తి ఖిట్టా నత్తి రతి,
జిణ్ణేన పతినా సహ;
నత్తి అల్లాపసల్లాపో,
జగ్గితుంపి న సోభతి.

(గ)

యదా చ దహరో దహరీ,
మత్తయింసు రహోగతా;
సబ్బే సోకా వినస్సంతి,
యేకేచి హదయస్సితా.

౧౩. ఇత్థిం సోణ్ణిం వికిరణిం,
పురిసం వాపి తాదిసం;
ఇస్సరియస్మిం థపేతి,
తం పరాభవతో ముఖం.

౧౪. అప్పభోగో మహాత్థణ్ణో,
ఖత్తియే జాయతే కులే;
సో చ రజ్జం పత్థయతి,

తం పరాభవతో ముఖం.

“సువిజానో భవంహోతి,
దువిజానో పరాభవో”;
అప్పభోగో మహాతన్హో.

౧౫. ఏతే పరాభవే లోకే,
పణ్డితో సమవేక్షియ;
అరియో దస్సనసమ్మన్నో,
స లోకం భజతే సివం.

వసలసుత

౧. కోధనో ఉపనాహీచ,
పాపమక్ష్తీ చ యో నరో;
విపన్నదిట్ఠీ మాయావీ,
తం జగ్జ్ఞా వసలో ఇతి.
౨. ఏకజం వా ద్విజం వాపి,
యోధ పాణం విహింసతి;
యస్స పాణే దయా నత్తి,
తం జగ్జ్ఞా వసలో ఇతి.
౩. యో హన్తి ఉపరున్ధతి,
గామాని నిగమాని చ;
నిగ్గాహకో సమగ్జ్ఞాతో,
తం జగ్జ్ఞా వసలో ఇతి.
౪. గామే వా యది వా రగ్జ్ఞో,
యం పరేసం మమాయితం;
ధేయ్యా అదిన్నం ఆదేతి,
తం జగ్జ్ఞా వసలో ఇతి.
౫. యో హవే ఇణమాదాయ,
వుచ్చమానో పలాయతి;
న హి తే ఇణమట్ఠీతి,
తం జగ్జ్ఞా వసలో ఇతి.
౬. యోధ కిఞ్చిక్ష్ణకమృతా,
పథస్మిం వజతం జనం;
హన్త్యా కిఞ్చిక్ష్ణ మాదేతి;
తం జగ్జ్ఞా వసలో ఇతి.
౭. యో అత్తహేతు పరహేతు,
ధనహేతు చ యో నరో;
సక్తిపుట్ఠో ముసాబ్రూతి,

తం జగ్గణ్ వసలో ఇతి.

౮. యో ఇతీనం సఖీనం వా,
దారేసు పటిదిస్సతి;
సహసా సమ్మియేన వా,
తం జగ్గణ్ వసలో ఇతి.

౯. యో య మాతరం పితరం వా,
జిణ్ణకం గతయోబ్బనం;
పహుసన్తో న భరతి,
తం జగ్గణ్ వసలో ఇతి.

౧౦. యో మాతరం పితరం వా,
భాతరం భగినిం సస్సుం;
హన్తి రోసేతి వాచాయ,
తం జగ్గణ్ వసలో ఇతి.

౧౧. యో అత్థం పుచ్చితో సన్తో,
అనత్థ మనుసాసతి;
పటిచ్చన్నేన మన్తేతి,
తం జగ్గణ్ వసలో ఇతి.

౧౨. యో కత్వా పాపకం కమ్మం,
మామం జగ్గణ్తి ఇచ్చతి;
యో పటిచ్చన్నకమ్మన్తో,
తం జగ్గణ్ వసలో ఇతి.

౧౩. యో వే పరకులం గన్తా,
భుత్వాన సుచిభోజనం;
ఆగతం నప్పటిపూజేతి,
తం జగ్గణ్ వసలో ఇతి.

౧౪. యో సమణం వా బ్రాహ్మణం,
అజ్ఞం వాపి వణిబ్బకం;
ముసావాదేన వశ్శేతి,

తం జగ్గో వసలో ఇతి.

౧౮. యో సమణం వా బ్రాహ్మణం,

భత్తకాలే ఉపట్టితం;

రోసేతి వా న చ దేతి,

తం జగ్గో వసలో ఇతి.

౧౯. అసన్తం యోధ పట్టుతి,

మోహేన పలిగుణితో;

కిఱ్ఱానం నిజిగీసానో,

తం జగ్గో వసలో ఇతి.

౨౦. యోచత్తానం సముక్కంసే,

పరేచ మవజానాతి;

నిహీనో సేన మానేన,

తం జగ్గో వసలో ఇతి.

౨౧. రోసకో కదరీయో చ,

పాపిచ్చో మచ్చరీ సరో;

అహీరీకో అనోత్తప్పీ,

తం జగ్గో వసలో ఇతి.

౨౨. యో బుద్ధం పరిభాసతి,

అథవా తస్స సావకం;

పరిబ్బజం గహట్టం వా,

తం జగ్గో వసలో ఇతి.

అట్టహి భిక్షవే అగ్గేహి సమ్మన్నాగతస్స ఉపాసకస్స పత్తో నికుజ్జితబ్బో. భిక్షూనం అలాభాయ పరిసక్కతి, భిక్షూనం అనత్తాయ పరిసక్కతి, భిక్షూనం అనావాసాయ పరిసక్కతి, భిక్షూనం అక్కోసతి పరిభాసతి, భిక్షూభిక్షూహి భేదేతి, బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, సజ్జస్స అవణ్ణం భాసతి, అనుజానామి భిక్షవే ఇమేహి అట్టహి అగ్గేహి సమ్మన్నాగతస్స ఉపాసకస్స పత్తం నికుజ్జితుం.

౨౩. యో అనరహం సన్తో,

అరహాతి పటిజానాతి;

చోరో సబ్రహ్మకే లోకే,

తం జగ్గౌ వసలో ఇతి.

౨౧. ఏతే ఖో వసలా వుత్తా,
మయా యే తే పకాసితా;
న జచ్చా వసలో హోతి,
న జచ్చా హోతి బ్రాహ్మణో.

౨౨. కమ్మునా వసలో హోతి,
కమ్మునా హోతి బ్రాహ్మణో.

౨౩. తదమినాపి జానాథ,
యథాహేతం నిదస్సనం;
చణ్డాలపుత్తో సోపాకో,
మాతజ్ఞో ఇతి విస్సుతో.

౨౪. సో యసం పరమం పత్తో,
మాతజ్ఞో యం సుదుల్లభం;
ఆగచ్ఛం తస్సుపట్ఠానం,
ఖత్తియా బ్రాహ్మణా బహూ.

౨౫. సో దేవయానం అభిరుద్ధు,
విరజం సో మహాపథం;
కామరాగం విరాజేత్వా,
బ్రహ్మలోకూపగో అహు.

గిరిం నఖేన ఖణసి,
అయో దన్తేభి ఖాదసి;
జాతవేదం పదహసి,
యో ఇసిం పరిభాసతి.
ఆవేలితం పిట్టితో ఉత్తమజ్ఞం,
బాహుం పసారేతి అకమ్పణేయ్యం;
సేతాని అక్ఖీని యథా మతస్స,
కో మే ఇమం పుత్తమకాసి ఏవం.